

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

NLDELTA

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De privaatrechtelijke rechtspersoon **Stichting Het Wereld Natuur Fonds-Nederland**, gevestigd te Zeist, en vertegenwoordigd door de directeur mw. K. Schuijt, verder te noemen "WNF"
2. De privaatrechtelijke rechtspersoon **Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten** in Nederland, gevestigd te 's-Graveland, en vertegenwoordigd door de directeur M. van den Tweel , verder te noemen "Natuurmonumenten"
3. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Staatsbosbeheer**, gevestigd en kantoorhoudend op het adres Smallepad 5 te (3811 MG) Amersfoort, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer ir. S. Thijsen, algemeen directeur, verder te noemen: "Staatsbosbeheer"
4. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Dordrecht**, gevestigd te Dordrecht, ten deze krachtens artikel 171 lid 2 Gemeentewet vertegenwoordigd door wethouder M. Stam, en handelend ter uitvoering van het besluit d.d. 12 februari 2019 van burgemeester en wethouders, hierna te noemen "Dordrecht"
5. De publiekrechtelijke rechtspersoon de **provincie Noord-Brabant**, gevestigd te Den Bosch en op grond van artikel 176, lid 2, van de Provinciewet vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koning, dan wel zijn gemachtigde, verder te noemen "Noord-Brabant",
als ook het bestuursorgaan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, vertegenwoordigd door gedeputeerde de heer J. van den Hout , daartoe gemachtigd ingevolge hun besluit van 12 maart 2019, verder te noemen "Noord-Brabant"
6. De publiekrechtelijke rechtspersoon de **provincie Zuid-Holland**, gevestigd te Den Haag en op grond van artikel 176, lid 2, van de Provinciewet vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koning, dan wel zijn gemachtigde, verder te noemen "Zuid-Holland"
als ook het bestuursorgaan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, vertegenwoordigd door gedeputeerde de heer J.F. Weber, daartoe gemachtigd ingevolge hun besluit van 12 maart 2019, verder te noemen "Zuid-Holland"

De partijen bij de Samenwerkingsovereenkomst worden hierna gezamenlijk aangeduid als "Partijen" en ieder afzonderlijk als "Partij";

IN AANMERKING NEMENDE:

- dat binnen NLDelta grote natuurgebieden liggen die internationaal van grote betekenis zijn, dat de geschiedenis van het gebied kenmerkend is voor Nederland en dat NLDelta een cruciale bijdrage kan leveren aan de internationale marketing van Nederland en de Nederlandse Nationale Parken;

- dat met het winnen van de vakjuryprijs door NLDelta bij de publieksverkiezing van “mooiste natuurgebieden van Nederland” in 2016 verwachtingen zijn gewekt ten aanzien van de ambities uit het bidbook “Dit is onze natuur” (hierna te noemen “Bidbook”);
- dat met de inzet van de Partijen, het prijzengeld van het ministerie van EZ dat aan de vakjuryprijs was verbonden, en de subsidie van provincie Zuid-Holland ten behoeve van het opzetten van een governance structuur al enkele mooie resultaten zijn geboekt, maar;
- dat er nog veel moet gebeuren voordat met NLDelta als Nationaal Park Nieuwe Stijl de Ambities, zoals hieronder gedefinieerd is, zijn verwezenlijkt;
- dat het wenselijk is de bestaande samenwerking te bestendigen en afspraken daarover vast te leggen;
- dat de focus in eerste instantie ligt op het gebied dat loopt van Kinderdijk en Slot Loevestein via Biesbosch, Hollands Diep, Haringvliet tot aan de Voordelta, zoals aangegeven in het Bidbook;
- dat inhoudelijk binnen de samenwerking de focus van Partijen in eerste instantie ligt op natuur, cultuur en recreatie middels een integrale benadering van het landschap, met oog voor andere maatschappelijke thema’s, en dat op termijn de focus verbreed zal worden (o.a. met duurzame landbouw);
- dat daarnaast bij Partijen de ambitie bestaat om op termijn intensief samen te werken met Nationaal Park Oosterschelde en om ook de Grevelingen bij NLDelta te betrekken;
- dat het verkrijgen van de status van Nationaal Park Nieuwe Stijl idealiter samen valt met het herdenkingsjaar van de St. Elizabethsvloed in 2021;
- dat de provincie Zuid-Holland en de provincie Noord-Brabant volgens de wet Natuurbescherming (artikel 8.3) verantwoordelijk zijn voor het aanvragen van de status van Nationaal Park Nieuwe Stijl voor NLDelta en ingevolge deze verantwoordelijkheid willen handelen.

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1 Ambities en begrippen

- **Ambities:** de ambities voor NLDelta, zoals opgenomen in het Bidbook, zijn:
 - 1) **Natuur:** NLDelta bestaat uit robuuste, grootschalige en onderling verbonden natuurgebieden, waar de condities optimaal zijn voor de diverse, rijke natuur die bij onze delta hoort;
 - 2) **Beleefbaarheid:** de iconen van NLDelta zijn beleefbaar en weerspiegelen, als parels aan een parelsnoer, de identiteit van ons gebied en de rijkdom van onze delta;
 - 3) **Bereikbaarheid:** NLDelta is makkelijk bereikbaar vanuit de Randstad en vanuit Brabant en Vlaanderen. Goede verbindingen over land én water en bijzondere overnachtingsplekken zorgen ervoor dat je in je eigen tempo de rust, ruimte en dynamiek van het gebied kunt ervaren;
 - 4) **Bekendheid:** het gebied staat bekend als NLDelta, de delta van Nederland. Toeristen uit heel Nederland en daarbuiten bezoeken het gebied en delen hun unieke

- ervaringen met anderen;
- 5) Ambassadeurschap: bewoners, overheden, ondernemers en organisaties zijn trotse ambassadeurs van NLDelta. Zij leven al eeuwen met het water en leveren een bijdrage aan de ontwikkeling en instandhouding van hun delta;
 - 6) Economie: NLDelta heeft een positieve, duurzame invloed op de regionale economie. We stimuleren ondernemers met vernieuwende ideeën die de beleefbaarheid van het gebied verbeteren in samenhang met en met respect voor de natuurwaarden.

Begrippen:

- **NLDelta:** een programma waarin overheden, organisaties en bewoners werken aan de ontwikkeling van natuur en de beleving daarvan, economie en leefbaarheid in het NLDelta-gebied. Met elkaar zetten zij de schouders onder projecten die leiden tot een toonaangevend Nationaal Park NLDelta Nieuwe Stijl;
- **NLDelta-gebied:** het gebied dat loopt van Kinderdijk en Slot Loevestein via Biesbosch, Hollands Diep, Haringvliet tot aan de Voordelta.
- **Nationaal Park Nieuwe Stijl:** Nationale Parken die voldoen aan de ambitie die het Rijk daarmee heeft, namelijk dat Nederland een aantal tot de verbeelding sprekende Nationale Parken heeft, die van internationaal belang zijn, waarmee bewoners en regionale ondernemers zich verbonden voelen en waar veel te beleven is voor de bezoeker. Ze maken Nederland aantrekkelijk om in te leven en te werken en dragen bij aan de economische vitaliteit. Voor de Nationale Parken Nieuwe Stijl is een standaard Nationale Parken opgesteld;
- **NLDeltafel:** het overleg waarin de afstemming/coördinatie ten behoeve van het realiseren van de zes hiervoor vermelde ambities en de regionale gebiedsontwikkeling plaatsvindt. Aan deze tafel zijn in elk geval de Partijen en de regionetwerken vertegenwoordigd;
- **Projecten:** projecten die bijdragen aan de realisering van de Ambities;
- **Regionetwerk:** de bestaande samenwerkingsverbanden met deelnemers die in het gebied van NLDelta actief zijn op het gebied van het versterken van natuur, cultuur en recreatie;
- **SOK:** de samenwerkingsovereenkomst zoals door Partijen getekend;
- **Werkbudget:** budget dat bestaat uit de financiële bijdragen van Partijen zoals in artikel 9 van deze SOK genoemd en mogelijke additionele financiering.

Artikel 2 Doel van de samenwerking

Partijen spreken af samen te werken om:

- (a) Een bijdrage te leveren aan de Ambities van NLDelta en daarmee een start te maken met regionale, strategische gebiedsontwikkeling;
- (b) de status van Nationaal Park Nieuwe Stijl voor het hele NLDelta gebied te verkrijgen waarbij Nationaal Park de Biesbosch opgaat in Nationaal Park NLDelta;
- (c) de mogelijkheden te onderzoeken om de samenwerking na 2021 te continueren en de voorwaarden waaronder, en door deze mogelijk te verbreden met (nieuwe) partners zoals het Rijk, en voor het Nationaal Park Nieuwe Stijl NLDelta een passende organisatie in te richten;

- (d) (eventueel) een (gebieds)fonds in te stellen ten behoeve van de (her)verdeling van middelen bestemd voor de realisatie van de ambities.

Artikel 3 Stuurgroep NLDelta

1. De Partijen van deze SOK maken deel uit van de stuurgroep NLDelta (hierna “stuurgroep”).
2. Partijen kunnen met algemene stemmen (unaniem) besluiten de stuurgroep te beëindigen.
3. De stuurgroep besluit (unaniem) of een nieuwe Partij kan toetreden tot de stuurgroep indien deze Partij het doel van de samenwerking onderschrijft, zoals opgenomen in artikel 2, en financieel en/of door middel van capaciteit substantieel bijdraagt.
4. De stuurgroep besluit tevens over de vraag of de samenwerking zoals bedoeld in lid 3 van dit artikel in een aanvullende overeenkomst moet worden vastgelegd.
5. De stuurgroep functioneert als opdrachtgever van de werkorganisatie (zie artikel 4).
6. De stuurgroep stemt opdrachten aan de werkorganisatie af met de NLDeltafel. Aan de NLDeltafel vindt de afstemming/coördinatie plaats m.b.t. rol en verantwoordelijkheid van de werkorganisatie, van Partijen en van de regionetwerken bij de realisatie van de ambities.
7. Tot uitbreiding en beëindiging van de werkorganisatie wordt door de stuurgroep unaniem besloten.

Artikel 4 Werkorganisatie NLDelta

1. De werkorganisatie NLDelta (hierna “werkorganisatie”) werkt in opdracht van de stuurgroep.
2. De werkorganisatie beschikt over een werkbudget, als bedoeld in artikel 9, en legt daarover jaarlijks verantwoording af aan de stuurgroep. Deze jaarlijkse verantwoording vindt plaats binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar.
3. De werkorganisatie maakt jaarlijks een begroting die ter goedkeuring aan de stuurgroep wordt voorgelegd.
4. De werkorganisatie staat onder leiding van een programmamanager die door de stuurgroep wordt benoemd en vanuit het werkbudget wordt gefinancierd.
5. Dordrecht treedt op als penvoerder van de werkorganisatie (zie artikel 6).

Artikel 5 Taken werkorganisatie NLDelta

1. De werkorganisatie voert opdrachten van de stuurgroep uit;
2. Op basis van de Ambities voert de werkorganisatie een doorlopende dialoog met deelnemers van de regionetwerken, deze dialoog kan leiden tot integrale plannen die meegenomen worden in beleids- en investeringsagenda's van de (deelnemers aan de) regionetwerken;
3. Op deze manier initieert en faciliteert de werkorganisatie projecten door inzet van capaciteit of middelen voor zover dat past binnen het werkbudget.
4. De uitvoering van de projecten als bedoeld in lid 3 van dit artikel zal zoveel mogelijk gelegd worden bij de betrokken regionetwerken, Partijen en/of andere betrokken or-

ganisaties. Coördinatie en afstemming hierover vindt - via de werkorganisatie - plaats aan de NLDeltafel.

5. Wanneer een project de spanwijdte van de regionetwerken overstijgt, kan de stuurgroep aan de werkorganisatie opdracht geven de opgave zelf op te pakken mits daarvoor aanvullende financiering is gevonden.
6. Als zelf op te pakken, qua financiering niet in deze SOK opgenomen, opgaven voor de werkorganisatie gelden in elk geval:
 - a. de viering van het herdenkingsjaar 2021 en
 - b. het optimaliseren van vaarverbindingen in NLDelta.Teneinde elk misverstand tussen Partijen te vermijden zijn Partijen op basis van dit artikel niet verplicht financieel bij te dragen aan bovengenoemde projecten.
7. De werkorganisatie werkt een voorstel voor de organisatie en governance van NLDelta na 2021 uit en doet dat in overleg met de relevante regionetwerken.

Artikel 6 Taken penvoerder

De penvoerder heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- (a) vraagt namens de werkorganisatie subsidie(s) aan;
- (b) incasseert en ontvangt bijdragen van Partijen zoals genoemd in artikel 9;
- (c) Verleent, namens de werkorganisatie, eventuele opdrachten aan derden en betaalt deze;
- (d) Houdt een afgescheiden boekhouding bij van de uitgaven en inkomsten van de werkorganisatie en rapporteert hierover (via de werkorganisatie) aan de stuurgroep.

Artikel 7 Rol provincies

1. Zuid-Holland en Noord-Brabant bereiden, in overleg met de stuurgroep, de aanvraag voor tot de status van Nationaal Park Nieuwe Stijl (conform artikel 8.3 Wet natuurbescherming) voor NLDelta en stemmen daarvoor af met het Rijk, betrokken gemeenten, waterschappen en eventueel andere belanghebbenden.
2. Zuid-Holland en Noord-Brabant leveren de capaciteit die hiervoor nodig is (naast de strategische inzet die in artikel 8 is benoemd) en doen dit in nauwe samenwerking met de werkorganisatie.
3. Zuid-Holland en Noord-Brabant verankeren de Ambities van Nationaal Park Nieuwe Stijl NLDelta in hun omgevingsbeleid.
4. Zuid-Holland en Noord-Brabant spannen zich blijvend in de Nationale Parken Nieuwe Stijl bij het Rijk te agenderen met het doel het commitment van het Rijk te vergroten.

Artikel 8 Personele inzet door Partijen

Partijen stellen voor de werkorganisatie in 2019, 2020 en 2021 de volgende capaciteit beschikbaar:

- (a) Staatsbosbeheer levert 1 fte. Deze inzet bestaat uit een projectmanager/adviseur NLDelta (24 uur per week) die tevens strategische inzet levert en inzet t.b.v. communicatie (totaal 450 uur per jaar);

- (b) WNF levert strategische inzet (ca 8 uur per week);
- (c) Natuurmonumenten levert strategische inzet (ca 8 uur per week) en inzet t.b.v. communicatie (totaal 150 uur per jaar);
- (d) Dordrecht levert strategische inzet (ca 8 uur per week), een projectmanager (16 uur per week), een marketing/communicatie adviseur (24 uur per week), financieel controller (4 uur per week) en secretariële ondersteuning (4 uur per week);
- (e) Zuid-Holland levert strategische inzet (ca 8 uur per week);
- (f) Noord-Brabant levert strategische inzet (ca 8 uur per week).

Artikel 9 Financiën en financiële bijdragen van Partijen

1. De financiële bijdragen¹ van Partijen betreffen:
 - (a) Staatsbosbeheer stelt in 2019 en in 2020 jaarlijks een bedrag ad € 100.000 beschikbaar;
 - (b) WNF stelt in 2019 en in 2020 jaarlijks een bedrag ad € 15.000 beschikbaar en een bedrag van € 10.000 in 2021;
 - (c) Onder voorbehoud van vaststelling van het subsidieplafond door Provinciale Staten, stelt Zuid-Holland in de vorm van een subsidie² in 2019 en in 2020 jaarlijks een bedrag ad € 135.000 beschikbaar en voor 2021 een bedrag van € 30.000;
 - (d) Noord-Brabant stelt in 2019 en in 2020 jaarlijks een bedrag ad € 50.000 op basis van de Algemene subsidieverordening beschikbaar.
2. Alle bijdragen worden na verzoek van de penvoerder door Partijen overgemaakt naar de penvoerder.
3. Partijen worden geacht door ondertekening van deze overeenkomst en door overmaking van de onder 1 genoemde bedragen mandaat, volmacht en machtiging aan de penvoerder (in casu het college van de gemeente Dordrecht) te geven tot het besteden van de middelen voor de in deze overeenkomst beschreven doelen, met de bevoegdheid voor de penvoerder (in casu het college) om via het eigen mandaatbesluit daar ondermandaat voor te verlenen.
4. Partijen spannen zich in om het werkbudget voor de werkorganisatie voor 2021 aan te vullen met € 260.000.
5. Dordrecht stelt kantoorruimte beschikbaar voor de werkorganisatie.
6. Daarnaast kan de werkorganisatie om niet gebruik maken van de huisvesting van Partijen.

¹ Omdat de penvoerder BTW kan verrekenen, zijn de toegezegde bedragen ex BTW en wordt het BTW bedrag niet bij de bijdrage opgeteld.

² In 2019 draagt Zuid-Holland € 50.000 bij in de vorm van een opdracht aan IVN voor het leveren van een programmasecretaris aan de werkorganisatie voor de periode januari t/m juni. Het resterende bedrag van de door Zuid-Holland toegezegde bijdrage zal in de vorm van een subsidie worden verstrekt.

Artikel 10 Start, wijziging, en einde looptijd samenwerkingsovereenkomst

1. De SOK treedt in werking op de dag waarop alle Partijen de overeenkomst voor akkoord hebben getekend en zal van rechtswege eindigen op 31 december 2021.
2. Indien het aanvullend werkbudget voor 2021 (artikel 9 lid 4) niet wordt gevonden eindigt de SOK op 31 december 2020.
3. Indien een van de Partijen er niet in slaagt om tijdig en/of volledig de toegezegde/verschuldigde financiële bijdrage of toegezegde capaciteit te realiseren, hebben de overige Partijen het recht om de SOK te beëindigen.
4. Partijen treden uiterlijk juni 2020 in overleg om afspraken te maken over de aanvulling van het Werkbudget voor 2021.
5. Partijen treden minimaal zes maanden voor eind 2021 met elkaar in overleg om te bepalen onder welke voorwaarden zij het tijdelijke karakter van deze SOK omzetten in een definitiever karakter.

Artikel 11 Wijziging omstandigheden

Indien de uitvoering van deze SOK niet kan plaatsvinden als gevolg van gewijzigde omstandigheden, zullen Partijen met elkaar in overleg treden om op een voor Partijen minst bezwarende wijze te komen tot aanpassing/aanvulling van de SOK, op zodanige wijze dat met inachtneming van de gerechtvaardigde belangen van ieder der Partijen en het doel dat Partijen voor ogen hebben met deze SOK in redelijkheid een resultaat wordt bereikt in lijn met en met inachtneming van de systematiek die ten grondslag ligt aan de afspraken uit de onderhavige SOK.

Artikel 12 Wijzigingen van de SOK

Wijzigingen van onderhavige SOK dienen schriftelijk door Partijen overeengekomen te worden.

Artikel 13 Aansprakelijkheid

1. Elke Partij is zelf verantwoordelijk voor de juiste en tijdige uitvoering van zijn verplichtingen onder deze SOK.
2. Onverminderd hetgeen is bepaald in het eerste en tweede lid van dit artikel, zullen Partijen over en weer nimmer aansprakelijk zijn voor indirecte schade of voor gevolgschade.
3. Elke Partij vrijwaart ieder van de andere Partijen tegen aanspraken van derden wegens schade die het gevolg is van handelen of nalaten onder deze Samenwerkingsovereenkomst van hemzelf, zijn werknemers of anderen die voor hem werkzaam zijn.
4. Indien en voor zover een Partij jegens de (een) andere Partij(en) aansprakelijk is, zal de aansprakelijkheid nooit meer bedragen dan de financiële bijdrage (zie artikel 9) van de Partij in kwestie

Artikel 14 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op deze SOK is Nederlands Recht van toepassing.
2. Alle geschillen, daaronder mede begrepen die, welke slechts door één der partijen als

zodanig worden beschouwd, voortvloeiende uit deze overeenkomst zullen primair in der minne worden geschikt, desgewenst door middel van mediation. Partijen zullen in laatstgenoemd geval in onderling overleg een mediator benoemen onverminderd het recht van betrokken partijen om in spoedeisende gevallen het geschil aan de daartoe bevoegde rechtbank voor te leggen. De partijen dragen ieder naar rato de kosten van mediation.

3. Indien en voor zover minnelijk overleg of mediation niet tot beslechting van een geschil kan leiden, zal het geschil alsnog ter beslechting worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Den Haag.

Aldus overeengekomen en in zesvoud ondertekend

Stichting Het Wereld Natuur Fonds-Nederland,

M.A. Harteveld

Chief conservation officer

Datum: 14 maart 2019

.....

Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland

ing. A. Wijnants

Provinciaal adviseur

Datum: 14 maart 2019

.....

Staatsbosbeheer,

ing. A.F.M. van Hees

hoofd Staatsbosbeheer Zuidwestelijke Delta

Datum: 14 maart 2019

.....

Gemeente Dordrecht

B.C.M Stam

Wethouder

datum: 14 maart 2019

.....

provincie Noord-Brabant

J.J.C. van den Hout

Gedeputeerde

datum: 14 maart 2019

.....

provincie Zuid-Holland

mr. J.F. Weber

Gedeputeerde

datum: 14 maart 2019

.....